

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Hållbar utveckling
Samverkansråd med organisationerna

MINNESANTECKNINGAR
2024-04-25
Version

Ärende/Dok. id.
Möte nr 2

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Anette Tegnér
+468 123 330 99
anette.tegner@regionstockholm.se

Deltagare

Minnesanteckningar från Samverkansråd med intresseorganisationerna för funktionshinderfrågor, länets pensionärsorganisationer samt politiker i Trafiknämnden

Tid: Torsdag 2024-04-25, kl. 13:00 – 15:00

Plats: Lokal: T-centralen, Lindhagensgatan 100, plan 2 (endast fysiskt)

Från intresseorganisationerna

Ingela Sjöqvist, SRF
Jaan Kaur, DHR
Sofia Naesström, SRFs kansli
Berit Hagström, Funktionsrätt Sthlm kansli

Anders Lissegårdh, Funktionsrätt RTP-S
Sirikka Husso, SRF
Patrick Englund, DHR

Från pensionärsorganisationerna

Maris Sedlenieks, SPF
Ewa Jegréus Svärd, SKPF

Leif Pehrson, SPF
Lena Larsen, SKPF

Från Trafikförvaltningen

Maria Røjvall, Sektionschef, SU/Hållbar utveckling
Eleonora Vasi, SU/Hållbar utveckling
Ingrid Wallerstedt/TA

Melker Larsson, Utvecklingsstrateg Tillgänglighet,
SU/Hållbar utveckling
Mikael Danielsson TA

Från politiken

Björn Häll Kellerman, V
Lina El Yafi, V
Magnus Persson, C
Christer Mattsson, M
Daniel Dronjak, M
Michaela Haga, C

Anton Fendert, MP
Roland Johansson, SD
Karl Henriksson, KD
Susan El Hark, L
Edvin Stertman, MP

Region Stockholm Leveransadress:
Trafikförvaltningen Lindhagensgatan 100
105 73 Stockholm Godsmottagningen
112 51 Stockholm

Telefon: 08-123 316 00
Fax: 08-123 316 06
E-post: registrator.tf@regionstockholm.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.regionstockholm.se

Besök oss: Lindhagensgatan 100. Kommunikationer: Stadshagen/Thorildsplan

Minnesanteckningar

1. Inledning och presentation

- Maria hälsar alla välkomna till ett fysiskt samverkansråd som idag tar upp frågor om allmän kollektivtrafik. Mötet är endast fysiskt. Dagordningen fastställdes. Vi gjorde en presentationsrunda då det är flera nya i gruppen. Titta på deltagarförteckningen när minnesanteckningarna kommer och se att ert namn står med.

2. Samråd gällande rampservice på obemannade stationer – Mikael Danielsson/TF – Ingrid Wallerstedt/TF (presentation finns)

- Mikael Danielsson: SJ Stockholmståg är trafikutövare sedan en månad tillbaka. Ingen stor skillnad, en reducering i trafikupplägget, den sista månaden med MTR har vi börjat se verkan på, efter 6 v med nytt kontrakt så ser det tryggt ut. Vi har en kontraktsform baserad på nödavtal, operatören är inte beredd att ta några risker, vi har garanterat risker, det är ett samarbetsavtal. Vi kan ändra uppdragets utformning under kontraktets gång, dvs under de närmsta två åren. Vi ska under denna tid genomföra en ny upphandling.
- Områden vi vill se över är områden som är kundnära och personalintensiva, för att få mer effekt för våra resenärer. Konsekvensanalyser görs under våren. Stora avstängningar planeras under sommarperioden, mycket ersättningstrafik med buss.
- Ingrid Wallerstedt, kundservice och bemanning är fokusområde. Mäljarbanans sommaravstängning 29/7 tom 12 /8.
- Fråga från Funktionsrätt Sthlm: kommer det att vara sommaravstängningar för all framtid?

Svar: Sommaren är en period som nyttjas för upprustning av Trafikverket för upprustning av banan.

- DHR: Mkt svårt för rullstolsanvändare att resa med ersättningstrafik med buss.

Svar: Mikael: vi har en tydlig kravställning vid upphandling av planerad ersättningstrafik.

- DHR: Permobil med joystick går bra att åka på buss, för de som har annan permobil är man hänvisad till taxi.

Svar: Melker: Elmopeder med styre tillåts inte i busstrafiken, det är en ren säkerhetsfråga.

- SPF: Som synskadad har man svårt att hitta ersättningsbussarna och ersättningshallplatserna. För oss som har färdtjänst, kommer vi att få större biljettkvot till färdtjänst?

Svar: Melker: frågan har varit uppe flera gånger tidigare, det är en principfråga som inte berör den här avstängningen utan avstängningar generellt, hör hemma på färdtjänstssamrådet.

Ingrid: vi kommer att ha personal på plats inledningsvis för att hjälpa till och hänvisa.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Hållbar utveckling
Samverkansråd med organisationerna

MÖTESANTECKNINGAR
2024-04-25
Version

Ärende/Dok. id.

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

- Michaela Haga (C): Anropsstyrd trafik, det kanske inte är kapacitetsbrist på sommaren då det inte är största trängseln i kollektivtrafiken, ibland har inte bussarna varit tillgänglighetsanpassad historiskt, kan man säkerställa tillgänglig trafik anropsstyrd trafik?

Svar: Melker: det här upplägget som presenterades för ersättningstrafik, har med små förändringar gällt i väldigt många år. Tidigare hade man ofta turistbussar i upplägget med problem för tillgängligheten, turistbussarna får gå först - de som hinner med turistbussarna är de som går raskt. De anpassade bussarna kördes fram efter det (klass 1 och 2). Anropsstyrd ersättningstrafik är en möjlighet. Ingrid: vi tar gärna emot kundsynpunkter på upplägget.

- Ambitionen i år är att avbemannas stationer som inte trafikeras under sommaren, vill kunna nyttja resurser på bästa sätt. En översyn av bemanning även i sekundärentréer. 54 pendeltågsstationer varav 14 har två entréer (dvs har sekundärentréer). Primärentréer hanterar de största resenärsflödena.
- Ingrid: Spontan rampservice finns enligt TF tillgänglig i hela pendeltågssystemet.
- Funktionsrätt Sthlm frågade om "spontan" rampservice
- Melker utvecklade om rampservice.
- Ingrid: TF:s rampservice idag är väldigt spontan
- Melker: Det är den här lösningen som har gällt i 1,5 år - det sker ingen förändring av rampservicen i och med det som presenteras, sedan kan man ha olika syn på vad som är "spontan" rampservice.
- SPF: från vår synpunkt är "spontan" något annat.
- Melker: det är en större fråga, ledsagning m m hör ihop med detta.
- Ingrid: vi krävställer mot våra entreprenörer att det ska finnas resurser på plats för att kunna hjälpa till med rampservice
- Anton Fendert (MP): ett stresstest gjordes i veckan, Anton var med och upplevde systemet, vid Stockholms C fungerade det bra, i Spånga tog det 40 min att få hjälp - det är inte spontan rampservice, det har jag påpekat för TF:s ledningsgrupp.
- Ingrid: jag träffar vår operatör varje månad och går igenom kundsynpunkter, synpunkterna noteras väl och bearbetas hos oss, vi arbetar med detta kontinuerligt, det är inget vi tar lätt på.
- Lina el Yafi (V): Om man tar bort resurser från sekundärentréer, blir det inte sämre från tillgänglighetssynpunkt?
- Mikael: det är inte tanken utan att de rutiner som finns ska tillgodose de behov som finns.
- Översynen pågår just nu, finns det en tidplan?
- Mikael: det finns ingen tidplan i nuläget. Vi börjar med att göra konsekvensanalyser på tänkta utfall, sedan görs riskanalyser.
- Ingrid: det gäller inte alla sekundärentréer utan de där det finns möjlighet.
- SRF: ni ser väl till att informationen kommer till tidningen Läns och riks? Kan man boka ledsagarservice som vanligt? Melker skickar uppgifter till TA.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Hållbar utveckling
Samverkansråd med organisationerna

MÖTESANTECKNINGAR
2024-04-25
Version

Ärende/Dok. id.

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

- Roland Johansson, (SD), Vad är ändamålet med detta, är det en ren besparingsåtgärd? Eller flyttas resursen?
- Ingrid: Vi vill nyttja våra resurser på ett bra sätt. Under sommaren är det svårt med bemanning då många ska vara lediga samtidigt. Det är också en kostnad att bemanna upp med sommarpersonal, därför vill vi ordna detta på ett effektivt och klokt sätt.
- Mikael: i grund och botten handlar det om ekonomi. Anslaget vi har måste räcka till den trafik vi vill köra. Vi har också ett behov av att flytta fokus till fordonsunderhåll, frågan är mångfacetterad.

3. Uppdatering om de nya skyltarna på plattformarna – Melker Larsson (presentation finns)

- Digitala skyltar på tunnelbanan: Röd linje Mörby Centrum/Ropsten - Södermalm samt på gemensamma stationer med grön linje (Slussen, Gamla Stan och T-centralen).

Problem med bristfällig hörbarhet jämfört med tidigare skyltar. Ex. sena utrop i direkt anslutning till tågets ankomst då utropet dränkts av tåg ljudet.

Justeringar av skyltarna måste göras individuellt.

Det finns inget avtal om ytterligare skyltar så inga fler skyltar av denna modell väntas. Prognos för justering av sena utrop: går att hantera.

Prognos hörbarhet: är tveksam till hur det går att lösa då justeringar på skyltmodellen kan göras inom ett visst intervall.

- SRF: har man redan börjat med detta arbete, har vi en tidplan, får vi vara med?

Svar: Melker: man har börjat titta på de sena utropen, även på vad man kan göra med utropen i sig.

- SRF: vi som har en synsättning, det är en nödvändighet för oss att vi har bra information.
- SRF: Finns det någon tidplan när det här är åtgärdat, nästan dagligen frågar vänner som reser med röda linjen om när utropen ska vara justerade.
- Melker: Jag har tyvärr ingen tidplan för det idag.
- Mikaela Haga (C): Som politiker undrar jag, Eftersom vi har de här riktlinjerna för tillgänglighet, var har det blivit fel? Har inte våra krav följts?
- Melker: jag deltog inte i kravställningen i skyltarna. En ny upphandling av skyltar har påbörjats, det finns lärdomar att dra av upphandlingen av de befintliga skyltarna. I kommande upphandling kommer en kollega som är akustiker att stötta. Det räcker inte med att tala om dB utan taluppfattning är viktigt. Vi måste kunna variera utropet utifrån omgivningen, om det är inomhus eller utomhus.
- Leif: Det var ett väldigt bra ord du införde, taluppfattbarhet. Bra att det tas in i FFU, jobba inte med dB.

4. Kommande upphandling – Melker Larsson (presentation finns)

- Melker informerade om kommande upphandling av nya skyltar. De nya skyltarna är primärt avsedda för tunnelbanan, men i upphandlingen tas hänsyn till att

skyltarna kan införas även i andra spårssystem (undantaget buss, där pågår annan upphandling).

Vi tar höjd för att skylten ska kunna vara knappaktiverad, men även kunna aktiveras av ankommande tåg. Efter ex Nockebybanan går det inte att sätta upp skyltar som pratar hela dygnet, man måste se efter var skylten ska placeras. Vi har t ex Tallkrogen utmed T-banan där villor ligger dikt an banan. Vi utgår från hörbarhetskrav, sk STIPA-värden. STIPA-värdena skiljer sig åt om man står under skylten jämfört med 10 m från skylten. Vi får t ex inte riskera att resenärer får hörselskador.

På Tvärbanan finns idag på flera stationer en mikrofon som lyssnar på omgivningsljudet och justerar nivån på utropet utifrån omgivningen. Den tekniken är intressant för den här upphandlingen. Det kommer finnas krav på användartester samt att den som lämnar anbud ska delta i användartester.

- Varför är man så hårt styrd av högtalare? Varför kan man inte använda sig av en app för information?

Svar: Melker: Individuell information är något som vår IT-avdelning tittar på, dock inte en lösning i närtid.

- SRF: Det är många som inte har appar.

Svar: Melker: Om man tittar framåt så bedömer jag att det kommer att ta mycket lång tid innan man avskaffar avgångsskyltar, men se den digitala utvecklingen som ett komplement.

5. Plattformsbarriärer i FUT (ej gula linjen) – Melker Larsson (presentation finns)

- Melker informerade om att han kommer att arbeta med plattformsbarriärer för gula linjen Älvsjö - Fridhemsplan.
- SRF: plattformsbarriärer, hur är tanken?

Svar: Melker: förberedelsen består i att man har valt att installera plattformselement som kan bära vikten av en plattformsbarriär i glas. Inga andra förberedelser har gjorts, det är tjockleken på den yttre delen av plattformen. Tidigare när de installerades så var de 5-6 cm tjocka, i dag är de upp emot ca 15 cm tjocka. I Skärmarbrink så kan man se skillnad mellan gammalt och nytt plattformselement. FUT möjliggör inte kablage, men det ingår inte i Stockholmsöverenskommelsen som är grunden för de FUT-projekt som byggs (utöver gula linjen).

- Funktionsrätt Sthlm: De här plattformsväggarna som fanns i Åkeshov är halvhöga. Är inte "tvättlinor" tyngre?

Svar: Melker: inte självklart

- I Japan är det vanligt att plattformsskyddet är i midjehöjd, många suicid skulle förhindras med det.
- Lina El Yafi (V): måste fråga, det är ju mycket spårspring, vill man verkligen hindra så måste ju det vara bättre ju högre de är.
- DHR: Brand och liknande i systemet med rökutveckling?

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Hållbar utveckling
Samverkansråd med organisationerna

MÖTESANTECKNINGAR
2024-04-25
Version

Ärende/Dok. id.

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

- SRF anser att de andra tekniska lösningarna inte ersätter plattformbarriärer, anser att man borde passa på när man bygger nytt.

6. Test av plattformbarriär – Melker Larsson (presentation finns)

- 2019 klubbades ett försök om plattformbarriärer. Den första alternativet var stationen Medborgarplatsen. Men stationen ansågs för trafikerad för ett försök och valde i stället Bagarmossen. Men pandemin kom emellan, då leverantörerna inte skulle kunna lämna anbud pga geografiskt avstånd under pandemin lades försöket på is. SRF har förslag på stationer där plattformbarriärer borde införas: Slussen, Skanstull, Odenplan, T-centralen, Gullmarsplan.
- Ingela och Sirkka, SRF berättade om personliga erfarenheter med incidenter i kollektivtrafiken där de har varit nära att ramla ner på spåret.
- SPF: Även om vi talar om tunnelbanan så får vi inte glömma andra stationer! Hur avser SL att fira RB 150 år?
- SRF hoppas att plattformbarriärer kommer att införas på gula linjen. Om skyltarna inte fungerar och vi måste lyssna efter ljud så kommer det bli svårare för oss att resa kollektivt i framtiden.
- Roland Johansson (SD): Det är väldigt positivt att det här kommer igång, har själv skrivit en skrivelse om plattformbarriärer.
- Leif SPF: jag gled tidigare in på en färdtjänstfråga, vad man sparar på avseende perrongskydden innebär också att vi kommer att resa mindre färdtjänst, det är kommuniserande kär!

Svar: Melker: det finns ingen självklar likhet mellan plattformbarriärer och automatisk drift, t ex detektorer kan användas som t ex Lyon. De flesta system som körs förarlöst har plattformbarriärer.

- SRF: hur stora föremål talar man om?

SRF har ett förslag om att första och sista dörrarna i tågen under sommartid öppnas automatiskt. Fråga om Passageraröppnade dörrar i pendeltågstrafiken läggs till minnesanteckningarna.

Maria tackar för idag, ett trevligt möte. Nästa möte är 19/9 och det är också enbart fysiskt.

Antecknat av Maria Röjvall